

De Onderzoeksraad voor Veiligheid

Nummer voorval: 2005087

Classificatie:

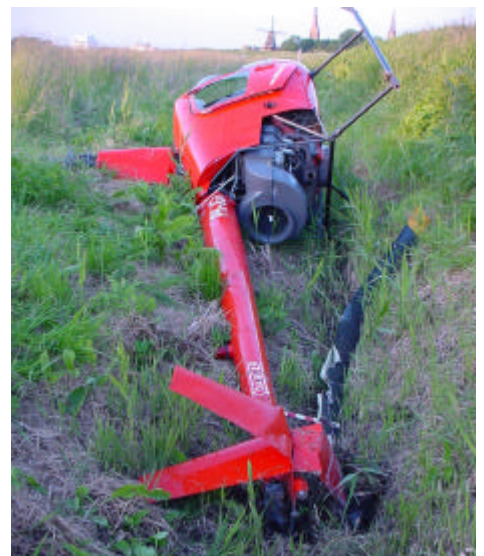
Ongeval

ALGEMENE GEGEVENS VOORVAL

Datum voorval:	08-06-2005	Bemanning:	1
Plaats voorval:	Medemblik	Ervaring bestuurder:	Circa 150 uren op helikopters waarvan circa 75 op type
Registratienummer:	PH-JGT	Passagiers:	1
Type luchtvaartuig:	Robinson R22 Beta	Letsel:	Licht
Soort luchtvaartuig:	Helikopter	Lichtcondities:	Daglicht
Soort vlucht:	Recreatievlucht		
Fase van de vlucht:	Standvlucht ("hovering")		
Schade luchtvaartuig:	Zwaar beschadigd		

Omschrijving van het voorval

De Robinson R22 Beta is een tweepersoons helikopter. De bestuurder was eerder op de dag vanaf Lelystad Airport vertrokken naar Medemblik voor het maken van een aantal vluchten met bekenden. Ten westen van Medemblik was een landingsplaats ingericht waarvan met toestemming van de autoriteiten werd gevlogen. Na acht probleemloze vluchten van acht à tien minuten met evenveel starts en landingen te hebben gemaakt, was het de bedoeling terug te vliegen naar Lelystad. Aan boord bevonden zich de bestuurder en een passagier. Tijdens de overgang van standvlucht (op een geschatte hoogte van één meter) naar voorwaartse vlucht begon de helikopter te dalen. Eén van de skids raakte de grond waarna de helikopter schuin voorover begon te hellen. Vervolgens raakten de bladen van de hoofdrotor de grond. Daarop rolde de helikopter om en kwam in een greppel tot stilstand. Naast enkele schaafwonden en kneuzingen hebben beide inzittenden geen letsel opgelopen. De helikopter raakte zwaar beschadigd.

PH-JGT na het ongeval

Onderzoek & Analyse

De weersomstandigheden waren goed en volgens de verklaring van de bestuurder vond de start plaats tegen de wind in. Uit verklaringen van de bestuurder en de passagier, die ook enige helikopter vliegervaring op het betreffende type had, zijn geen technische problemen naar voren gekomen. Beiden verklaarden dat tijdens de take off een skid de grond raakte en dat de helikopter daarna direct omrolde.

Het is aannemelijk dat de bestuurder tijdens de overgang van standvlucht naar voorwaartse vlucht een bedieningsfout heeft gemaakt. Ten tijde van de take-off wordt de neus van een helikopter voorover bewogen, waardoor in beginsel een daling zal optreden. Dit moet door het selecteren van meer vermogen worden gecompenseerd. Het selecteren van meer vermogen betekent dat de helikopter om de top as gaat draaien in een richting tegen de draairichting van de hoofdrotor in. Dit dient te worden gecompenseerd door de staartrotor zodanig te bedienen dat de draaiing om de top as wordt tegengaan en de helikopter accelereert met de langsas evenwijdig aan de bewegingsrichting. Wanneer de bediening niet geheel gecoördineerd geschiedt, en een skid de grond raakt terwijl de langsas van de helikopter niet evenwijdig is aan de bewegingsrichting, dan is het risico van omrollen groot. Dit geldt vooral wanneer wordt gestart, zoals in het onderhavige geval, van een perceel grasland dat niet geheel vlak is.